

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Lelkes hangulat a soproni népszavazáson

Sopron, dec. 14. A szavazás 8 órakor kezdődött. Minden szavazóhelyiségben egy-egy antant tiszt tartózkodik, aki egyuttal a szavazási helyiség elnöke is. Ez nyújtja át az illetőnek a magyar kék és az osztrák narancs-sárga színű cédulát. Minden szavazóhelyen 4-5 fülke van és itt tépi el a szavazó azt a cédulát, amelyik országra nem akar szavazni. Az eltépett és épségben maradt cédulát visszatesszi a borítékba és mindkettőt bedobja a szavazási urnába, amely mellett egy-egy antant tiszt áll.

A hangulat igen lelkes. Miután tudomást

szereztek arról, hogy az osztrák biztosok elvonultak, ez a körülmény nagy meglepéssel töltötte el a város lakosságát.

Sopron, dec. 14. Ma reggel egynegyed 8 órakor a soproni templomokban könyörgő istentisztelet kezdődött. — A bencések, az evangélikusok, az orsolyisták templomában, a Szent Mihály-templomban, a református templomban, az összes kápolnában és zsinagógában ma reggel hét óra után már egyetlen hely sem volt. Az összes templomok megteltek Magyarországhoz hű, lelkes soproniakkal.

Tizenhatezer jogos szavazó adta le szavazatát

Sopron, dec. 14. A szavazó listák szerint Sopron városában Brenberg nélkül tizenhatezerhatszáz jogos szavazó van. Ezek közül ma délután 4 óráig tizenháromezren adták le szavazatukat. — Bár az osztrákok hivatalosan nem vesznek részt a szavazáson, az osztrák agitátorok tovább folytatják munkájukat. Különbözőbb incidens a szavazásnál nem fordult elő. A városban teljes rend és nyugalom uralkodik. A hangulat a városban nem hangos, de lelkes.

Az urnákat lepecsételve egy külön szobában őrzik szombaton délig, amikor felbontják és a szavazatokat összeszámolják.

Sopron, dec. 14. Este 7 óráig tizenhatezren adták le szavazatukat. A szavazást valamennyi szavazóhelyiségben lezárták, kivéve a harmadik és nyolcadik számú helyiségeket, ahol a szavazásokat még holnap délelőtt folytatják.

Szerencsétlenség egy szavazatszedő bizottságnál

Sopron, dec. 14. Az 1. számú szavazatszedő bizottság a várkert partján levő Bauerházban működött. Az épület előtt állandóan több száz főnyi tömeg várakozott, hogy sor kerüljön rá. A bizottság az első emeleten van, ahova csigalépcső vezet fel. A lépcső állandóan zsúfolva volt emberekkel, akik csak lassankint jutottak a bizottság elé. Déli 1

órákor borzalmas detonáció hallatszott s a következő pillanatban irtózatos sikoltozás és jajveszékeltés tört ki. A 14. lépcső leszakadt és a lépcsőn állók egymásra zuhantak a földszintre. Komolyabban csak három ember sérült meg, másik három pedig könnyebben. A szavazás lefolytatását a szerencsétlenség csak rövid ideig késleltette, azután folytatták a szavazást.

Ausztria nem akarja elismerni a népszavazást

Bécs, dec. 14. A nemzetgyűlés mai ülésén Schöber szövetségi kancellár közölte, hogy mivel nem sikerült kieszközölni a soproni népszavazásnak legalább december 15-re való elhalasztását, tegnap este Sopronba táviratot intézett, amelyben közölte, hogy Ausztria a szavazásban nem vesz részt, a szavazási biztosokat azonnal visszahívja és a népszavazást nem ismeri el.

tását, tegnap este Sopronba táviratot intézett, amelyben közölte, hogy Ausztria a szavazásban nem vesz részt, a szavazási biztosokat azonnal visszahívja és a népszavazást nem ismeri el.

A szavazási szabályzat megfelel a velencei egyezménynek

Budapest, dec. 14. A soproni népszavazással kapcsolatban az osztrák sajtó által emelt azon vádakkal szemben, amelyek szerint a népszavazás feltételei és módzatai nem felelnek meg velencei egyezmény helyes értelmezésének, a MTI illetékes helyen kapott felhatalmazás alapján közlése Bányffy Miklós gróf külügyminiszter által a külügyi bizottság mai ülésén ismertetett jegyzőkönyvét, amelyet a népszavazás számára megállapított szabályzatról november 22-én felvettek.

vete, a m. kir. kormány és az osztrák szövetségi kormány nevében megállapítja, hogy ezen jegyzőkönyvhöz csatolt, a soproni szövetségközi tábornoki bizottság által a két kormány képviselőivel egyetértőleg a velencei 1921. évi október 13-iki jegyzőkönyv alapján Sopronban és környékén tartandó népszavazás számára kidolgozott szabályzat a velencei jegyzőkönyv intencióinak megfelel és alkalmas a szavazást pártatlan végrehajtását biztosítani.

Kelt Budapesten, 1921. évi november hó 22-én.

Bányffy s. k., Knobloch s. k.

Sürgösség és zárt ülés mentelmi ügyekben

A nemzetgyűlés mai ülését egynegyed 11 órakor nyitotta meg Bottlik József elnök.

Felolvasták az interpellációs könyvet és a bejegyzett 10 interpellációra 1 órákor tér át a Ház.

Ezután a nemzetgyűlés harmadszori ülésében elfogadja a m. kir. honvédségről és a tengeri kereskedelmi hajók lajstromozásáról szóló törvényjavaslatot.

Következik a határozathozatal nagyatádi Szabó István és a többi képviselők részéről a mentelmi ügyek tárgyalásának sürgösségére vonatkozó indítványa felett.

A Ház a sürgösséget kimondja.

Elnök bejelenti, hogy nagyatádi Szabó és több képviselőtársai a mentelmi ügyek sürgösségére való tekintettel a 8 órás ülések elrendelését kérik beadott indítványukban.

Az indítvány felett a Ház holnap fog határozni.

Ezután elnök bejelenti, hogy 30-nál több képviselő a mentelmi ügyek tárgyalására zárt ülések elrendelését kérte. Miután megállapítja, hogy az indítványtevők jelen vannak, a zárt ülést elrendeli.

Károly proklamációi

Bottlik József alelnök a zárt ülés után fél 1 órakor nyitotta meg újra az ülést.

Átérnek a mentelmi ügy tárgyalására.

Pallavicini gróf: A kormány azt mondja, hogy a bíróság kezén vannak a mentelmi ügyek. Ezzel szemben azt látjuk, hogy az ügyészség tartóztatta le a képviselőket. Próbálja meg az igazságügyminiszter elrendelni az ügyészség útján, hogy helyezték a képviselőket szabadlábra és meg fogjuk látni, hogy azonnal szabadlábra helyezi őket az ügyészség. Ez természetes is, hiszen az ügyészség utasításra dolgozik törvényes alapon. Az a tény, hogy a letartóztatottak a királyi kormány tagjai lettek, nem jelent semmit, mert hiszen ha Bethlen gróf miniszterelnök pécsi beszédének álláspontjára helyezkedünk, akkor látjuk, hogy csak kötelességüket teljesítették.

— Ha pedig a szabad királyválasztás elvén állunk, akkor kérdezi, hogy miért nincs a letartóztatottak között Vass József kultuszminiszter is. Szombathelyen, amikor a király busvétkor megérkezett, akkor Vass kultuszminiszter úgy mutatkozott be előtte, mint volt kultuszminiszter. A király azt kérdezte, hogy miért volt kultuszminiszter? Vass erre azt mondta, hogy mivel a király Őfelsége Magyarország területére lépett, ő nem lehet tovább kultuszminiszter.

Vass József kultuszminiszter: Ez nagy tévedés!

Pallavicini: A király felajánlotta Vassnak a kultuszminiszterséget ismét, mire ő azt elfogadta.

Vass kultuszminiszter: Nem fogadtam el, rögtön visszautasítottam.

Pallavicini: A király akkori proklamációit Vass miniszter fogalmazta.

Vass kultuszminiszter: Ez tévedés!

Pallavicini: En láttam a fogalmazást és most is megvan nekem. Azt kérdezem, hogy miért küldte akkor a kormány épen Vass minisztert a királyhoz, aki akkor más álláspontot foglalt el, mint most.

Vass kultuszminiszter: Nem így volt, majd felelek rá.

A lázadás megállapítása

Pallavicini: Ami pedig a lázadást illeti, ha ezt úgy magyarázzuk, hogy mindenki lázadó volt, aki résztvett abban, amikor a király visszajött és csatlakozott hozzá, akkor rengeteg lázadónak kellene lenni. Lázadó volna az egész kormány, mert hiszen az egész kormánynak az volt az álláspontja, amit Bethlen pécsi beszédében kifejtett.

Csodálkozom, hogy a kormány a letartóztatott képviselőkkel szemben nem helyezkedik a pécsi beszámoló beszéd álláspontjára, hiszen maga a kormány is tárgyalt a királlyal. Tehát elismerik a királyt, vagyis részük volt ugyanazon lázadásban, amelyért négy képviselőt már nyolc hete letartóztatásban tartanak. A Belitska honvédelmi miniszter által kiadott hadparancs is lázadásnak minősíthető, amely szerint csak az ország által megválasztott Kormányzó adhatja át a hatalmat a királynak. (Ellentmondások.) Ez a tény ellentétben áll az

1920. évi I. törvénycikkkel. Ebben az esetben a kormány helyén semmiestre sem maradhat. Itt a politikai zaklatásnak olyan fokával állunk szemben, amelyre eddig példa nem volt a ma-

Németül jobban tud fogalmazni

Vass József kultuszminiszter személyes kérdésben szólalva fel, válaszol néhány megjegyzésre, amelyek a királylatogatásra hangzottak el a képviselőházban. Mindenekelőtt ki kell jeleznie, hogy milyen nagy meglepetéssel vette tudomásul a király szombathelyi megjelenését, ugyannyira, hogy ezt először el sem akarta hinni. A királyt fel sem ismerte, amíg nem beszélt vele. A király felszólította, hogy a tanácskozásban vegyen részt. Sem a király, sem az ott tartózkodó urak részéről nem jött szóba az, hogy ő valóban kultuszminiszter-e. Ebben a tanácskozásban Lehár ezredes, Lingauer Albin és Mikes püspök vettek részt. A tanácskozások részben német, részben magyar nyelven folytak. Figyelmeztette a királyt viszályveszélyére. Teleki Pál grófot és Sigray Antal grófot a király megérkezésekor azonnal levélelileg magához kérte. Telekiék csak a megérkezés után tudták meg, hogy mi történt. A király elmondta, hogy szándékában van kormányt alakítani. Teleki ekkor kijelentette, hogy ő semmi körülmények között nem vállalkozhatik *Öfelsége bizalmának* honorálására. A király később azt mondta,

Nagyatádi felakasztása körül

Berky Gyula személyes kérdésben kijelenti, hogy a mentelmi ügy tárgyalása alatt a Házban és a sajtóban többször említették a siófoki esetet. Elmondja az esetet, hogy a közvélemény tisztán lásson. A fővezérség körül annakidején egyes politikusok gyűlöletgyűrűt alkottak s amikor arra lett volna szükség, hogy a politikusok egyetértve igyekezzenek a haza javát szolgálni, rágalmozásokkal illettek egyes férfiakat és elzárták a fővezérséget attól, hogy megismerjék őket valójában, mint becsületes magyar embereket. Ezen férfiak közé tartozott nagyatádi Szabó. Több politikusról, így nagyatádi Szabóról is Pallavicini azt mondta, hogy *kommunista volt, p. r. sz. diktatúrát akar* és hogy a Dunántul arra izgatnak, hogy a magyar fiúk ne vonuljanak be. Egyes katonatisztek, nem ismerve nagyatádi Szabót, hittek ezeknek a gyanúsításoknak. 1919 szeptember 6-án Siófokra hívták nagyatádi Szabót és ekkor az akkori fővezérnek az lett az impressziója, hogy nagyatádi Szabó őszinte magyar ember. A második látogatás sinautón történt és itt arról volt szó, hogy a konszolidáció szempontjából egy ideiglenes államfőt kell választani. Másnap Kaposváron volt ülés, amelyen nagyatádi Szabó is résztvett és ezután küldöttség ment az akkori fővezérhez, amely elmondta, hogy államfőnek őt akarják megnevezni. A negyedik útja nagyatádi Szabónak akkor volt, amikor Siófokra a fővezérségre Eckhardt Tibor hívta meg. Ezen a megbeszélésén arról volt szó, hogy a két táborra szakadt agrárpártot hogyan lehetne egy táborba hozni.

Abból a meséből, hogy nagyatádi Szabót Siófokon ki akarták végezni, ebben a vonatkozásban szó sem lehetett, de elmondja, hogy olyan irányú törekvések tényleg voltak, hogy nagyatádi Szabót eltegyék láb alól. Amikor negyedszer ment nagyatádi Szabó Siófokra, a fővezér éppen nem volt ott. Siófokon tartotta Pallavicini, Dunántul akkori fő kormánybiztosa azt a beszédet, hogy *nagyatádi Szabó fel kell akasztani*. (Nagy zaj.) Ne esdálkozzon a Ház, ha Pallavicininek beszédét nem hallgatják meg, de nem lehet egy olyan embert meghallgatni, aki vezére ellen tör. Friedrich egy alkalommal azt a kijelentést tette, hogy 6-8 katonatiszt

Kormánynyilatkozat és elnöki enunciació a népszavazásról

Bánffy Miklós gróf külügyminiszter emelkedett ezután szólásra és jelenti a nemzetgyűlésnek, hogy a velencei egyezmény értelmében a *népszavazás ma Sopronban megkezdődött*. Nem mulaszthatjuk el, hogy ez alkalommal kifejezést ne adjunk annak a meglepetésünknak, hogy a lakosság, amely a nagykövetek konferenciája útján megkapta a jogot, hogy maga határozzon hovatarozandóságáról,

gyar történelemben. A maga részéről Somogyi István kisebbségi véleményéhez csatlakozik.

Az ügynek a rendes bíróság elé kell kerülnie.

hogy levelet akar írni a Kormányzóknak. Kijelentette, hogy *ő koncipidni jobban tud németül*, ennél fogva én a magyar szöveget szerkesztettem. Ebben a szövegezésben sem szerkesztőnek, sem fordítóknak nem lehet engem minősíteni, mert az egész levelet *Öfelsége* előtt írtam. Kiemeli, hogy Lehár ezredes ekkor a szobába jött és egy négyszer összehajtott iratot tett le a király elé.

— Azt mondotta erről, hogy ez *Öfelsége* kiáltványa és hogy ő már ezt készen kapta.

Ezután átvonult a király Lehár dolgozószobájába. Hogy ott mi történt, azt nem tudja. Mindenesetre a nehéz helyzetre való tekintettel ő az előszobában őrködött, hogy semmi olyan intézkedés nyilvánosságra ne kerüljön, amely a nemzetre káros lett volna. Lehártól elvette az összes iratokat és kijelentette, hogy bármi is történjen, mindaddig, amíg Teleki meg nem érkezik, semmit nem adnak ki és nem vihetnek el a Lingauer-féle nyomdába. Az átvett iratokat átvitte szobájába s hogy onnan hova tűntek el, azt nem keresi. Ezzel le is zárja ezt az aktát.

jelent meg előtte, akik azt mondták, hogy céljuk nagyatádi Szabót elintézni. Erről vonatkozólag Berky kijelenti, hogy ez a dolog nem történt így meg.

Dunántulról egy lelkész is jött fel, aki elmondta, hogy az Ostenburg különítmény le akarja tartóztatni Nagyatádi Szabót azt mondván, hogy a siófoki utazás már elő van készítve és ő meg fog jelenni ott. El is indult Budapestről egy pár barátja kíséretében, akik állig fel voltak fegyverkezve. Székesfehérváron várták, hogy a különítmény megjelenjen, de csak egy pár urat láttak, akik nem jöttek feljűk. *Ez az egész kazár mese.*

A mentelmi ügyvel kapcsolatban azért vetették fel azt a kérdést, hogy úgy tünessenek fel a dolgok, mintha ez az akkori fővezérségtől indult volna ki. Ez nem más, mint az állam érdeke ellen való törekvés. A magyar közéletben mindég voltak férfiak, akik csak gyűlöletet hirdettek, ezért azt mondja, hogy a régi világ elmúlt, elmúlt az, hogy Pallavicini irányítsa a parlamentet. Nem fogjuk magunkat olyan férfiak által vezetetni, akik nem hirdettek egyebet, mint gyűlöletet.

Friedrich István személyes megtámadás címén szólal fel. Amikor a siófoki ülések történtek, történtek olyan dolgok, amelyekről csak neki volt tudomása. Ezeket a nyilvánosság előtt nem mondhatja el, hanem alakuljon egy tíz-husz tagu bizottság, s az előtt örömmel fog minden adatot előadni. Amit Berky Gyula ma mondott, azt most hallotta először. Éppen Pallavicini volt az, aki nagyatádi Szabót már az első napon ajánlotta és ugyancsak ő figyelmeztette nagyatádi Szabót, hogy merénylet készül ellene és ugyancsak ő vitte Siófokra őt. Távolról sem volt akkor gyűlölködés a két kisczarda frakció között.

Sokorópátkai Szabó István kijelenti, hogy ha tudta volna, hogy azért hívják Budapestre, hogy kisczardáminiszterré tegyék, bizonyára otthon maradt volna. Őt Friedrich hozta Budapestre először, majd amikor a vörös uralom elmúlt, Rupert Rezső katonai fedezetével jött érte és hozta Budapestre.

Mesko Zoltan kijelenti, hogy teljesen igaz a Friedrich Istvánnak abban, hogy keresztény politikát kellett folytatni. Ő büszke erre.

a mai napon él is ezen jogával. Engedje meg a nemzetgyűlés, hogy ezen a helyen és a kormány nevében a soproni magyar, német és horvát ajku hazafias polgárságot melegen üdvözölje.

Bottlik József alelnök ezután a következő enunciaciót tette.

— Szívünk egész melegével ott vagyunk Sopronban, amelynek lakossága most tesz ta-

nuságot ezeréves hazája mellett. Megvagyunk győződve róla, hogy megfogják őrizni azt a kapcsolatot, amely őket ezer éven át ide fűzte ehhez az országhoz és Sopron továbbra is Magyarország végvára marad. Ez a népszavazás, amelynek eredménye felől nem lehet kételkedni, nemcsak Sopront biztosítja számunkra, hanem kiinduló pont lesz arra, hogy megvilágítsa a világ lelkiismeretét és megmutatja, hogy ezen a területen, ahol megengedték, hogy a nép önmaga határozzon, a nép úgy nyilatkozott, hogy ki akar tartani az ezeréves Magyarország mellett. Ez történt volna mindennél, minden elszakított részen, ha a trianoni béke ezt meg nem akadályozta volna. A soproni példa fel fogja nyitni a világ szemét és meg fogja mutatni, hogy meg kell adnia a jogot az elszakított népeknek arra, hogy maguk dönthessenek sorsukról, s akkor, ha ez megtörténik, Magyarország ismét az lesz, ami volt.

Elnök ezután napirendi indítványt tesz és ezután 10 perc szünetet rendelt el.

A földreform, a testnevelés és a pénzügyi közigazgatás

Szünet után áttértek az interpellációkra. Czeglédy Imre a földbirtokreformmal kapcsolatban felhossa azokat az akadályokat, amelyek a földbirtok rendező bíróság munkáját hátráltatják. Hajlandó-e a kormány a földbirtokreform végrehajtásánál a fennálló akadályokat megszüntetni és odahatni, hogy a földbirtokreform végrehajtása megoldást nyerjen.

Mayer János földművelésügyi miniszter kijelenti, hogy tudomása van arról, hogy egyes megyei gazdasági felügyelőségek nem felelnek meg teljesen feladatuknak. Amennyiben egyes képviselők tudomást szereznek konkrét esetekről, azt azonnal jelentsék neki, hogy a kellő intézkedéseket azonnal megtehesse.

A miniszter válaszát úgy a Ház, mint az interpelláló képviselő tudomásul vette.

Bodó János a testnevelés intézményes megoldása tárgyában interpellál. Sajnálatos látja a testnevelés ügyének siralmas állapotát. A testnevelés felkarolását nem látja más módon biztosítva, csak úgy, ha egy *testnevelési osztályt* állítanak fel a kultuszminiszteriumban, amely gyakorlati emberekből volna összeállítva. Legyen egy központi szerv a kultuszminiszteriumban, amelynek vidéken külön szervei volnának. A központi szerv volna a testnevelés országos vezetője, irányítója, a vidéki szervek pedig a végrehajtással és a felügyelettel volnának megbízva. Ugyancsak megoldást kíván a testnevelési szabályzat összeállítása. Kivánatosnak tartja, hogy *testnevelési főiskolát* állítsanak fel. Szükségesnek tartja az iskolai egészségügynek rendezését is. Kívánja az iskolai orvosok nagyobb mérvben való felhasználását, továbbá, hogy a tanuló ifjúságot és az iskolán kívüli ifjúságot 21 éven alul orvosi vizsgálatnak vetnék időnként alá. Kívánatosnak tartja az *egészségtan*ok tanítását mindentéle iskolában az *elemi iskola első osztályától* kezdve. Ezzel kapcsolatosan szükséges, hogy a költségvetésben olyan összegeket bocsássanak testnevelési célokra, hogy ezáltal a rendelkezések ne csak papíron maradjanak, hanem gyakorlatilag is megvalósuljanak.

Az interpellációt kiadják a vallás és közoktatásügyi miniszternek.

Ezután Csukás Endre interpellálja meg a pénzügyminisztert a *pénzügyi közigazgatási reform* megteremtése és a *pénzügyi fogalmazók* helyzetének javítása tárgyában. Rámutat interpellációjában arra, hogy a hivatalnoki kar rendkívül csekély és kívánatosnak tartja, hogy az elsőfokú hatóságok személyzetét szaporítsák. Kéri a pénzügyminisztert, hogy az adókövetéseket kellő időben készítsék el és, hogy az ingatlan vagyonváltást már január előtt rendezzék.

Kállay Tibor pénzügyminiszter válaszában kifejti, hogy a legnagyobb elismeréssel van a pénzügyi tisztviselői kar iránt. Az adminisztráció kiépítését a maga részéről is szükségesnek tartja. Az adókövetésre nézve, utasítani fogja az egyes hatóságokat, hogy idejében készítsék el azokat.

A pénzügyminiszter válaszát úgy az interpelláló képviselők, mint a Ház, tudomásul vették.

Kőrödy Katona János a szerb megszállás alól felszabadult szabadkai területek állapotáról interpellálja meg a belügyminisztert és a földmivvelésügyi minisztert. A belügyminisztertől azt kéri, hogy ezen a területen a közigazgatást állítsák helyre. A földmivvelésügyi minisztertől pedig azt kéri, hogy a házhelyek kijelölésére és a földreform végrehajtására tegye meg a szükséges lépéseket.

Mayer János földmivvelésügyi miniszter röviden válaszol az interpellációra és kijelenti, hogy holnap már megjelenik egy kormányrendelet, amely az ottani területen szabályozza a közgazdasági állapotokat. A házhelyek és a földbirtok reform kérdésében eddig azért nem történt még intézkedés, mert a felszabadult területekről nem érkeztek még olyan irányú megkeresések a földbirtok rendező bíróság útján a kormányhoz. Amennyiben megkeresés érkezik, a kormány mindent megtesz a kívánság teljesítésére.

Dr. Kiss György interpellációját a pénzügyminiszterhez intézi és a szerbek által okozott károk részbeni, vagy egészben való betudását kéri a vagyonváltásg fizetésénél.

Kállay Tibor pénzügyminiszter megnyugtató válaszát úgy a Ház, mint az interpelláló képviselők tudomásul vették.

Ülés vége délután 5 órakor.

Statárium!

A m. kir. igazságügyminiszter az 1920. évi VI. t. c. I. §-ának rendelkezéséhez képest a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912. évi LXIII. t. c. 12. §-ának 4. pontjában, illetve 2. §-ának első bekezdésében nyert fólhatalmazás alapján 28.123—1921. I. M. E. szám alatt kiadott rendeletével a m. kir. belügyminiszterrel és a m. kir. honvédelmi miniszterrel egyetértve, a

rögtönbiráskodás

megszüntetésének, illetőleg korlátozásának kihirdetését a debreceni kir. törvényszék területére elrendelte, e hirdetmény közzététele után elkövetett következő bűncselekményekre és pedig megszüntette:

a hütlenségre,

e bűncselekményre tehát a rögtönbiráskodás ezentúl ki nem terjed.

Ellenben korlátozta a következő két bűncselekményre:

1. lázadás,
2. gyujtogatás.

Ez utóbbi két bűncselekményre tehát a rögtönbiráskodás továbbra is kiterjed. — miért is felhivom a lakosságot, hogy különösen az utóbbi bűntettek elkövetésétől mindenki óvakodjék.

Figyelmeztetem a lakosságot, hogy a polgári bírások alá tartozó minden olyan egyén, aki a debreceni kir. törvényszék területén a lázadás vagy a gyujtogatás bűncselekmények valamelyikét elköveti, ezután is rögtönítélő eljárás alá kerül és

halállal bünhődik.

Debrecen, 1921. évi december hó 12.

Dr. Kesserü Lajos,

kir. curiai bíró,
a debreceni kir. törvényszék elnöke.

Lemondott a román kormány

Bukarest, dec. 14. Ma délelben **Avarescu** a királynak benyújtotta a kormány lemondását. A király a lemondást elfogadta és a kora délutáni órákban kihallgatásra magához kérte **Take Jonescut**, akit az új kormány alakításával megbízott.

A népszavazás és a Fehér Könyv a külügyi bizottság előtt

A nemzetgyűlés külügyi bizottsága ma délután ülést tartott.

Napirend előtt **Bánffy** külügyminiszter beszámolt a soproni népszavazásról. Ausztria a népszavazás elhalasztását kérte a nagykövetelek tanácsától, amely a tábornoki bizottságra bízta, hogy el akarja-e halasztani a népszavazást. Ez úgy határozott, hogy a népszavazást a mai napon megkezdi és lefolytatja. Hír szerint Ausztria ebben sérelmet lát és a népszavazás érvényét meg akarja támadni. *Erre azonban semmi alapja sincsen.*

Nagyatádi a kisgazdapárt egységéről és a mentelmi ügyekről

A kisgazdapárt ma este értekezletet tartott, amelyen nagyszámban vettek részt a párt tagjai. Az általános politikai helyzetet **Mayer János** ismertette, hangsúlyozván az összetartás szükségét.

A közeljövő nagy feladatok elé állítja a pártot, ezért kívánatosnak tartja, hogy minden ellentétet kiküszöböljenek.

Nagyatádi Szabó István szóbahozta a siófoki incidenst és előadta ugyanugy, mint a parlamentben. Ő is a pártegységre hívja fel a figyelmet. A pártnak egységesnek kell mutatkoznia, mind a kormánnyal, mind a többi pártokkal szemben.

A mentelmi kérdésben egységesen áll a párt a kormány mellett erősebben, mint a testvérpárt, amely szintén támogatást ígért, de a szavazásoknál minden egyes esetben cserbenhagyja a kormányt és csak három-négy embere szavaz a kormány mellett.

A korona stabilizációja és a munkanélküliség

Kállay Tibor pénzügyminiszternek a nemzetgyűlés pénzügyi bizottságában elmondott expozéját politikai körökben általában megelégedéssel vették tudomásul. Helyeslik, hogy a pénzügyminiszter nem jön szívárványos tervekkel, hanem bevallja, hogy *díllamháztartásunk bizonyos deficittel lesz fenntartható*, amely azonban nem akkora, hogy pénzügyi helyzetünket különösebb módon lerontaná.

Helyeslik a pénzügyminiszternek azt a tervét, hogy nem törekszik a korona értékének erőszakos emelésére, hanem ezzel szemben

A bizottság megnyugyással fogadta külügyminiszter bejelentését.

A napirendre, vagyis a Fehérkönyv megvitására áttérve, **Bánffy** külügyminiszter rövid áttekintést nyújtott annak a füzetnek a talmáról, amely a külpolitikai anyagot foglalja magában.

Hosszabb vita fejlődött ki ezután egy királykérdés, mint a Fehérkönyv körül, amelyben számosan résztvettek. A miniszterelnök és a külügyminiszter felvilágosításai után az ülés este fél 9 órakor véget ért.

Rubinek István és **Berky** Gyula a kisgazdapárt egységéről beszéltek.

Koszó István kéri a párt támogatását és bizalmát. A párt törekvéseit mindenkor szem előtt fogja tartani. Egyébként maga a belügyminiszter megígérte, hogy a főispánságok kérdésében az illető törvényhatóság területéről való képviselőkkel egyetértésben fog eljárni.

Novák János indítványára, a megüresedett földmivvelésügyi, pénzügyi bizottsági tagságra nagyatádi Szabó Istvánt, a Vasadi-Balogh György lemondásával megüresedett jegyzői állásra pedig **Berky** Gyulát választották meg.

Bottlik József és **Plósz** a vagyonváltásról beszéltek. Plósz kiterjeszteni kívánja a kedvezményes vagyonváltásg fizetését azokra is, akik már lerótták a vagyonváltásgot.

Végül **Kovács** J. István és **Dömötör** Mihály ismertették a külügyi bizottságban történeteket.

inkább a korona stabilizációját kívánja szorgalmazni, amelyre minden eszköz és mód rendelkezésre áll. Ezzel természetesen nincs kizárva az, hogy koronánknak ezentúl is ne legyenek felfele és lefele való kilengései. Ezek a kilengések azonban nem lesznek akkorák, hogy a kereskedelem alól a biztos kalkuláció alapját kirántanák.

Politikai körökben azt remélik, hogy a stabilizáció a termelés megindítására és fokozására jótékonyan fog hatni és ezáltal enyhíteni fog a munkanélküliség is.

Félmillió lopás a dohánygyárban

Elfogták a tetteseket

Nagyarányu s vakmerő biztossággal végrehajtott lopásról rántotta le a leplet a debreceni állami rendőrség. Egy héttagnu betörőbandát tartóztatott le, amelynek tagjai huzamosabb idő óta állandóan lopkodták a debreceni dohánygyárat. Különösen a szivarféléket, a portorikót, dézsmálták meg előszeretettel.

Az eddigi megállapítás szerint körülbelül 490 ezer korona értékű dohányterméket vesztett el; a dohánygyár kára tehát közel fél millió korona.

Felfedezik a lopást

A dohány áruraktár főnökségét december elsején foglalta el **Panajotti** Gyula, a dohányraktár új főnöke. A hivatalt természetesen leltár mellett vette át. A leltározásnál arra a meglepő felfedezésre jutottak, hogy *óriási mennyiségű dohánykészlet hiányzik*. A hiány oly nagy volt, hogy ez nyilvánvalóvá tette, miszerint ismeretlen egyének állandóan fosztogatják a dohánykészletet. A főnökség jelentést tett a rendőrségen, ahonnan két ügyes detektív, **Jeles** Béla és **K. Nagy** Kálmán ment ki a dohánygyárba s megkezdtek a nyomozást.

Nehéz munkájukat siker koronázta. Megállapították, hogy a dohánygyárat egy szervezett tolvajbanda fosztogatta. A banda tagjai — egy

kivételével — már a rendőrség fogdájában vannak.

A tolvajbanda

A banda megalapítója és feje **Kurucz** József dohánygyári munkás volt, tagjai pedig **Glavák** János dohánygyári altiszt, **Szeker** István dohánygyári éjjeli őr, **Dézsi** János sertéskereskedő, **Kapusi** János fuvaros és **Gyulai** Mihály Máv. kalauz.

A lopást **Kurucz** követte el, aki vagy a raktár rossz ajtaján hatolt be, vagy pedig **Glavák** lakásán át felfászott a dohányraktár tetejére s a már előzőleg nyitva hagyott szelítető lyukon bujt be s ugyanott hozta ki a zsákmányt is. **Szeker** István éjjeli őr, mint a banda egyik tagja, mindig kinyitotta a gyár kapuját s így a lopott holmit nyugodtan elszállíthatták. Legutóbb **Glavák** lakására vitték a lopott dohányfélét s ott osztogatták.

Az első portorikó lopás

Mikor **Kurucz** megkezdte a lopást, elsőnek 800—1000 darab szivart lopott el. Midőn látta, hogy a lopást senki sem veszi észre, **Dézsi**, **Kapusi**, **Gyulai** kíséretében már hatalmasabb kvantumokban hordták el a dohányt. **Glavák** lakásán át behatoltak a raktárba s két

Szenzációt keltenek a „HAJDUSÁGI” férfii és gyermekruha üzlet

Karácsonyi árai
PIACZ-UTCZA 67. szám alatt
Frohner szálloda épület.

FÉRFI öltönyök már 1600 koronától
FIU öltönyök már 1300 koronától.
Rövid FÉRFI téli kabátok 1950 koronától.
GYERMEK téli kabátok 800 koronától.
Fekete és barna bőrkabátok 6000 koronától
Előszékeny kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

adában 20 ezer darab portorikó szivart vittek el nyolcvanezer korona értékben.

Gyulai Mihály, aki Máv. kalauz volt, a lopott holmit 16 ezer koronáért vette meg s a 80 ezer korona értékű szivart potom áron, 33 ezer koronáért adta el Budapesten.

A hallgatási díj

A tolvajbanda végeredményben nem sokat nyert a lopással. Igen sokba került a bűnségekek hallgatási díja. Így a 80 ezer korona értékű szivart 16 ezer koronáért adta el Kurucz és Kerekes Gyulai kalauznak, ebből azonban 10 ezer koronát Glaváknak kellett adniok.

Kurucz később a saját szakállára is elgöngyölt s több láda portorikó szivart lopott el. A szivart kisebb mennyiségben a felesége értékesítette.

Letartóztatta a rendőrség Ötvös Zsófiát is, aki Glavák háztartásában volt. Ő is tudott a lopásról, több ízben jelen volt az osztozkodásnál s hallgatási díj fejében több száz koronát kapott.

Megszökött a bandavezér

A rendőrség a banda 7 tagját rögtön letartóztatta. A banda vezére, Kurucz József azonban idejekorán megszökött s jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik, de valószínű, hogy rövidesen kézre kerül. A dohánygyárban most folyik a rovincsolás; az eddigi megállapítás szerint a kár 490 ezer korona.

A „Napsugár” vagyonmentő vására

Zsufolásig tömött szoba, zsufolva tárggyal, sok mindenféle, hasznos holmival, cipővel, abrosszal, műtárgyakkal, ezüst-tállal, csesebecsével, ügyesen elrendezve: érzik pindenütt az izléses, gondos kéz, mely díszkret finomsággal, de mégis úgy tett mindent a maga helyére, hogy szemét szurjon. Az árverezők nagyrészenek meg van a maga vásárlásztottja, amelyért versenyre két társaival. Aggódo lélekkel indul utnak az édes anya, vajjon futja-e majd, hogy megvehesse a kis lánylónak a karácsonyra azt a szép laterna magikát, amely villanyerőre van berendezve.

Háromkor már telt szoba várja az indítást. A széksorok egyrésze előre le van foglalva. Nem is jut mindenkinek hely. Sokan ácsorognak. Egy asztalnál foglal helyet Szilágyi Imre dr, az aukció vezetője. Mellette segítje. Ő a kikiáltó. Azután két hatósági személy.

A tárgyak nagy részének óriási a keletje. Egy egy csinos ezüst-tálra öten-hatan licitálnak. Hullámként mozognak a számok és az azadó árverező sohasem tudja, melyik sarokból kapja a támadást. Egy vadonatúj zsiros bödönt négy a verseny. A kikiáltó torka alig bírja a verekedést. Felfedezik, hogy belül a zománca is hibátlan, nosza ráadnak még tíz koronát. Egy kedves ezüst csengőért is nagy a versengés. Végül egy bájos fiatal hölgy keríti hatalmába és elégedetten nézegeti. Egy-két asszony morog-perel az urával, hogy ügyetlen volt. Rá kellett volna még ígérni. Majd egyik-másik türelmetlenkedik és majd ezt, majd azt szeretné már árvereltetni. De a vezetőség szigorú, rendet tart.

Ennyi a kellemes oldala a dolognak. Van azonban komolyabb háttér is. Nem egy tisztviselő és menekült itt keresi meg a karácsonyra való tűzifát és zsirt. Elviszi a zsiros bödönt s árán zsirt vesz. Annyi zsirja ugyanis, hogy bödönt is tartson hozzá. És az aukció-vezetőség nagyon is megérti a dolognak ezt az oldalát is és dicséretére válik.

Az árverést ma, csütörtökön d. u. 3-kor folytatják.

— **A Mansz intéző bizottsága** tisztelettel kéri mindazokat az urasszonyokat és urlányokat, akik magyar ruhában sorfalat fognak állani, hogy 17-dikén szombaton fél két órakor az I-ső osztályu váróteremben pontosan megjelenni sziveskedjenek. — Továbbá, akik fogatokat szivesek voltak ígérni, szintén fél két órakor az állomáshoz kéretek kiküldeni. — A rendkívül érdekes felolvasó estélyre jegyek a Vigszínház pénztáránál kaphatók.

Az utolsó szegénylegény

Öreg, napbarnított, ráncosképi pusztázó magyar állított be a napokban a debreceni anyakönyvi hivatalba. Tisztességtudóan leveszi kalapját s megilletődött hangon, katonásan jelenti:

— Tekintetes urak, meghalt *Bordás Gergely*, az utolsó szegénylegény!

Azonnal körülfogják, faggatni kezdik, egy újságíró is előkerül valahonnan, — az öreg magyar azonban lassan, begombolkozva beszél. De később belenyugszik s azontul folyik a szó az ajkáról.

— *Bordás Gergely*, az utolsó szegénylegény 1818-ban született *Penyigén*, az apja *Bordás Mihály*, anyja *Szücs Zsuzsanna* volt. Fiatal korában beállott a híres haramiavezér, *Rózsa Sándor* bandájába. Együtt bolyongtak *be Szegedet*, a környéket, a délibábos *Hortobágyot*, együtt vettek részt a rablásban, lőkötésben. Együtt dalolták pásztortűz mellett a szép betyárnótákat a bujdosó legényről, a szerelmes csaplóros lányról. Mert az öreg *Bordásnak* gyönyörű hangja volt. Szem nem maradt szárazon, mikor énekelni kezdte:

— Furdik a holdvilág az éj tengerében, Bujkál a haramja erdő sűrűjében...

Mikor a szabadságharc kitört, *Rózsa Sándor* bandája szabadsapatot alakított és fokossal, karikással mentek a német ellen. Az öreg *Bordás* szintén ott volt. *Harcolt Jellasics* ellen, *Damjanich* oldalán; ott volt, mikor *Isaszegnél* megverték *Windischgrätz* herceget...

A szabadságharc alkalmával teljes amnesztiát kapott *Kossuth Lajos* apántól. S ezután teljesen a jó utra tért. Felhagyott a szegénylegénységgel, de a szíve vissza-visszavágyott a délibábos rónára, a pusztá mélységébe. Felcsapott gulyásnak s rövid idő alatt nagy megtiszteltetés érte: számadógulyás lett. Negyven évig szolgált egy gazdánál, de soha egyetlenegy jószág nem vészett el a keze alatt.

Egy-egy kétségbeesett szegénylegény próbált ugyan elhajtani tőle hol egy ökröt, hol egy tehenet, de póruljárt: nehéz onnan lopni, ahol a gazda maga is tol... — uram bocsá, hogy így kegyeleltérő lettem...

— Késő öregségére a szegényházba került. Felesége meghalt, a nevére nem is emlékezett, csak mindig lelkem *Juliskámnak* szólította. Gyermekai nem voltak. 103 éves volt, de az utolsó percig a legjobb egészségnek örvendett. Jól hallott, látott, gyönyörű szép hangján igen sokat dalolt. Utolsó kívánsága is az volt, amelynek mindég dalban adott kifejezést:

— Ha még egyszer kinn a pusztán, betyár gyerek lehetnék!

Ilyenkor mindég sirva fakadt s boldogan mesélni kezdett ifju koráról, a szabadságharcról, amikor *Kossuth Lajossal* kezét fogott...

Az öreg *Bordás* nagyon szerette a verseket, s meglepően sok verset is tudott, *Petőfi* volt a kedvenc költője. Sokszor mondogatta.

— Az a gyerek, az a gyerek, de a szívem szerint ir. De jó lett volna a bandába, ott irhatott volna csak szépeket. Hiszen ugyiszerre az *Alföldet*, szegénylegényeket. De biztos nem is halt az meg az a segesvári csatában, szegénylegény az valahol... valahol az *Alföldön*.

Aggkórban halt meg, csendesen, minden szenvedés nélkül. Akik látták, azt mondják, gyönyörű halott volt.

Az anyakönyvi hivatal azonban szigorú, komoly hideg, ott nincs betyár romantika, nincs szegénylegény élet, ott nincs *Rózsa Sándor* banda.

Az utolsó szegénylegény, épp úgy, mint a többi szürke halott, egy egyszerű kis rubrikát kapott a halotti könyvben. 2203 szám alatt beírták szép, kaligrafikus betűkkel mint annyi mást: *Bordás Gergely*, ref. 103 éves, utolsó lakhelye: *Kishegyesi-út 40*.

A szegénylegény a szegényházban halt meg, elhagyatva, egyedül. Temetése is egyszerű volt, de mégis volt benne valami a betyárromantikából.

Karikását, amelyet valaha a rablaskor, lőköteskor használt, amely később az osztrák vasasok, dzsidások réme lett, mellé tették a koporsóba. Kevesen kísérték ki utolsó útjára, de mégis volt valaki, aki kirendelt egy árva

cigányt, aki busan, szomorúan huzta a temetőben kedvenc nótáját:

„Ha még egyszer kinn a pusztán betyár-gyerek lehetnék...

Eltemették az utolsó szegénylegényt.

Tamássy László.

Gazdászok vitaestélye

A debreceni Gazdasági Akadémia hallgatói körében megalakult *Széchenyi-szövetség* gazdasági egyesülete, december 10-én tartotta II. vitaestélyét a *Pallagon*.

Az a nagy érdeklődés és komoly munkakedv, mely a hallgatóság között a vitaestélyek iránt is megnyilatkozik és az elvitathatatlan magas színvonal, mely jellemzi az estélyeket, bizonyíték arra, hogy a hallgatóság jól fogja fel hivatását.

A vitaestélyen ezuttal *Valádi Béla* III. é. hallgató igen értékes értekezése „Az alföldi állattenyésztésének fejlesztéséről” — képezte a megvitatás tárgyát.

Az értekező helyesen mutatott rá azon feltételekre, melyek biztosítékát képezik állattenyésztésünk haladásának, melyek közül, mint legfontosabbakat, a szaktudást, az okszerű takarmánytermesztést jelölte meg és azon hivatást, mely mindezek tekintetében az életbe kikerült gazdászokra vár.

Vajdovich György és *Fábián Zoltán* értékes felszólalása után, dr *Rácz Mihály*, az állattenyésztés tanára, az állattenyésztésünk fejlesztésének, különösen a köztenyésztésben való fellendítését, a közlegelők javítását s a szántóföldi szálastermesztés felkarolását kívánta és bizonyította a tőle megszokott magas nivóju felszólalásban.

Dr *Vargha Kálmán* nagyhatásu beszédben bizonyította be, hogy az alföldi gazda miért nem forszirozza az állattenyésztés intenzívabbé tételét s miért nem elsősorban állattenyésztő. A nap és a föld, tehát az éghajlat és talaj, mint két főfaktor az, melyek az alföldi gazdát elsősorban a gabona termelés folytatására predesztinálják. Végül *Halász Miklós* tanár, a gazdasági egyesület védelőke értékes felszólalás keretében mutatott rá a dögterek megszüntetésének nagyfontosságára és ezekkel szemben a dögegetők felállítását tartja állategészségügyi szempontból elengedhetetlennek.

Az ifjusági elnök megköszönve az igazgató és tanárok részvételét a vitában, a vitát bezárja.

Ezután kezdetét vette a vitaestély második — a vígalmi — része, ahol elsősorban kell kiemelnünk *Kovács Endre* I. é. hallgató „Átok” c. saját szerzeményű költeményét, amit a szerző adott elő. Kellemes hangjával jól érvényesült *Szöllőssy László* Irredenta dalával, kit zongorán *Boronkay Ede* III. é. hallgató kísért. Nagy hatást keltve adta elő *Boronkay Ede* „Főhadnagy ur Lászy” c. megrendítő erejű költeményét.

Végül *Tudja László* II. é. hallgató prelegálta nagy színészi készséggel az „Antialkoholista” c. monológot.

Utána kedélyes hangulatban még sokáig időztek a megjelent tanárok a hallgatóság körében.

— **Számonkérés a városnál.** Debrecen város számonkérő széke ma fogja végigvizsgálni a város ügyosztályait, amikor is a restaurációkat fogják átvizsgálni. A számonkérőszék élén *Miskolczy Lajos* városi főispán áll, akinek elnöklete alatt fogja megkezdeni a vizsgálatot.

Megkezdődött a nagy Karácsonyi vásár!

U. m. bőrkabát, szőrme- és gardász-kabát hosszú fokete és sáms téli kabát, legdivatosabb férfi. fin és gyermekruhákat dús választékban legolcsóbb árak mellett vásárolhat

GERŐ ERNŐNÉL DEBRECEN Piac-u. 69 (Megyeházzal szembe.)

N A P I H I R L E P

Bernolák beszámolója. A „Magyarság” című, hogy dr Bernolák Nandor népjóléti miniszter, Debrecen I. kerületének nemzetgyűlési képviselője, vasárnap Debrecenben képviselői beszámolót mond. Utjára elkísérik Halas István és Csernus Mihály képviselők.

Milotay István Debrecenben. Értesülések szerint Milotay István nemzetgyűlési képviselő szombaton délután kettőkor városunkba érkezik.

Megyegyűlés. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt Szomszagosztály főispán elnöklété alatt tartja téli közgyűlést. A közgyűlés tárgysorozatán a megye 1922. évi költségvetése, fegyelmi ügyek, a vármegye 1922. évi virilisek névjegyzéke és ezekre kívül még közel 100 vármegyei ügydarab szerepel.

Hajdúvármegye állandó választmánya tegnap délelőtt 10 órakor Szomszagosztály főispán elnöklété alatt ülést tartott. Az ülésen a közgyűlés elé kerülő ügyeket készítették elő.

Pákozdy Sándor alispán fegyelmit kért maga ellen. A közelmúltban egyesek Pákozdy Sándor alispán működése ellen panaszt emeltek a megyénél. Pákozdy Sándor alispán még akkor a megye közigazgatási bizottsága elé kívánta vinni ügyét, de mert pozitív adat nem állt rendelkezésére, erősen kutatott a panaszosok után. Most aztán sikerült megtudnia a panaszosok közül három feljelentőnek a nevét és ügyét ezek után a vármegye közigazgatási bizottsága elé terjesztette. Az ügygel a megye közigazgatási bizottsága foglalkozott is legutóbb. Mivel Pákozdy Sándor maga ellen fegyelmi vizsgálatot kért azzal a kijelentéssel, hogy ha a közigazgatási bizottság el nem rendeli ellene a fegyelmi vizsgálatot, megfellebbezi az elutasítást, ennél fogva a közigazgatási bizottság elrendelte ellene a fegyelmi vizsgálat megindítását. A fegyelmit egyebekben ma bejelentik a vármegye törvényhatósági bizottság közgyűlésén.

A Debreceni Patronage Egyesület karácsonyfájára és az arva gyermekek karácsonyi felruházására újabbán a következő adományok folytak be: A ref. tanítónőképző intézet tanári kara 75 K, a ref. tanítónőképző intézet IV. éves növendékei 98 K, a III. éves növendékek 86 K, a II. éves növendékek 59 K, az I. éves növendékek 31 K, Hubert Ottóné 20 K, Fülöp Ignác 270 K, Arany Ilona 10 K, Vajna Erzsébet 470 K és Mocsári László 252 K. Összesen 1371 korona. Ugy a gyűjtőknek, mint a nemes szívű adakozóknak ezután is hálás köszönetet fejezi ki a Debreceni Patronage Egyesület elnöksége. Egyben felhívja az elnökség mindazokat, akiknél a gyűjtőív még kint van, hogy azt a hét folyamán Somossy László egyesületi ellenőrhöz a gyűjtött összeggel együtt eljuttatni szíveskedjék.

Tiszti főorvosok kitüntetése. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a népjóléti miniszter előterjesztésére a Kormányzó dr Lesonczy Áimos Hajdúvármegyei tiszti főorvosát 44 évi buzgó szolgálatának elismerésül m. kir. egészségügyi főtanácsossá, dr Khór Dezső Hajdúnánás városi tiszti főorvosát pedig 42 évi buzgó szolgálatának elismerésül m. kir. egészségügyi tanácsossá ki-nevezte.

Előléptetés. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a földmivélségügyi miniszter Gass Gyula és K. Hercizky Károly gazdasági akadémiái tanárokat a VI. fizetési osztályba előléptette.

Eljegyzések. Biró Mihály—Gyökös Juliannával, Ötvös Pál—Horváth Eszterrel, Sorbán Mihály—Juhász Juliannával, Kacsari István—Berki Ilonával, Kallai István—Kozma Zsuzsánnával, Major Gyula—Piros Rózával, Józsa András—Marton Mariával, Bertók Károly—Pronovics Veronával, Lökodi Sándor—Cseresznyés Zsuzsánnával, Lorenz Béla—Nagyidai Bertával, Danka Pál—Csonka Eszterrel, Maur József—Badon Juliannával.

Gyorssegélyalapunkra a mai napon a Jogász- és tisztviselő-kör vezetősége 300 koronát juttatott, amely nemes adományért szegényeink nevében is hálás köszönetet mondunk.

Az ÉME II. kerületi alcsoportja folyó hó 16-án, pénteken 6 órakor a központi helyiségben közgyűlést tart. A vezetőség.

Tikos Imre nyugalmazott főmérnök meghalt. Súlyos csapás érte Debrecen egyik legregibb családját, a Tikos-családot. Tikos Imre nyugalmazott városi főmérnök 71 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön, 15-én délután 3 órakor lesz a Csapó-utca 53. szám alatti gyászháztól.

Tikos Imre elhunyt alkalmából Tikos István koszorúmegváltás címén 100 koronát adott a Hajdúföld gyorssegélyi alapja javára. Az adományt köszönettel nyújtázzuk.

Pénteken érkezik a második tiszszállítmány. Budapestről jelentik: A honvédelmi minisztérium hadifogolyosztályának közlése szerint a második tiszszállítmány előreláthatólag pénteken éri el a magyar határt. — Jungerth Mihály osztálytanácsos értesítése szerint ez a szállítmány összesen 243 tisztből áll, az eddigi 108 főnyi szállítmánnyal szemben. Ugyanis azoknak a tisztoknak a névsorához, amelyet már közölték, hozzájárultak a Szibéria belsejéből, Moszkvából érkezett tiszok. Amint a teljes névsor ismeretes lesz, azonnal közzé fogják tenni.

Magyar diákok külföldön. A múlt évben kezdett külföldi diáksere-akció az 1922. év januárjában, illetve augusztus és szeptember havában több száz magyar egyetemi és főiskolai hallgatót önhajt elhelyezni Svájcban, Németországban, Norvégiában és Finnországban, részint tanulmányi, részint üdülési célból ingyenesen 4-8 heti időtartamra. Ez csak is úgy lehetséges, ha itthon a külföldi utra menni szándékozó magyar diákok ugyanannyi illet kes országbeli diáknak ugyanacsak annyi időre ingyenes, teljes ellátást tudnának biztosítani. Tekintettel arra, hogy a külföldi diák elhelyezése reprezentatív kötelesség, az akció csak úgy érhet el eredményeket, ha a nemes ügyet áldozatkész és nemes szívű tehetősebb családok jóműveltséggel felkarakolva egy-egy külföldi cserediák elhelyezését a jelzett hónapok valamelyi éle 4-8 hétre biztosítják. Felelőseges hangsúlyozni, mit jelent ma csonka országunknak mennél számosabb ifjú külföldi utaztatása. Ugy kulturális, mint propagatív szempontból felbecsülhetetlen előnyökkel jár és az ország reneszánsza érdekében elengedhetetlenül kívánatos, hogy ez az akció sikerrel járjon. Akik ez akció sikerét előmozdítani hajlandók, jelentkezzenek személyesen vagy írásban Debrecen sz. kir. város főispánjánál.

Házasságkötések. Marton Géza igazságügyminiszteri kiadó—Lehmann Irmával, Lehmann László gyógyszerész—Arvay Emával, Portik István József ácssegéd—Bánki Juliannával, Farkas Mór pincemester—Steiner Rózával, Sándor József géplakatos—Cs. Nagy Juliannával, Burai Sándor gazdálkodó—Balogh Juliannával, Szathmari László földmives—Sánta Zsuzsánnával, Schwart Izrael esernyőcsináló—Friedmann Szerénával, Erdélyi Béla hírlapíró Rosenfeld Szerénával.

Tisztviselői betegsegélyezési megállapodások beszoigaltatasa. A m. kir. állampénztár felhívja mindazon állami tisztviselőket, nyugdíjasokat, özvegyeket és árvákat, kiknek illetményeit a debreceni m. kir. állampénztár számfejté, hogy az országos tisztviselői betegsegélyezéshez szükséges s a m. kir. népjóléti és munkügyi miniszter 56.666—921. számú rendeletének megfelelő 4 példányu orvosi megállapodásu irlapoknak, az illetményt számfejtő tisztviselőtől sürgősen szerezzék meg, s a kitöltött megállapodásra 2 példányt f. hó 31-ig az állampénztárnak szolgáltatassák vissza.

A Csokonai-kör választmánya december 16-án, pénteken délután 4 órakor a Csokonai-házban tartja folytatólagos ülését, melynek tárgyai: 1. Csokonai illusztrálása. 2. A magyar művészeti alkotások védelme. 3. Az alapszabályok átdolgozása.

Sándor Mátyás, Verne Gyula magyar vonatkozásu regénye filmen legközelebb az Apollóban.

Hatvan koronáért női kosztüm. A „Képes Kronika” sorsjátékot rendezett olvasói között. Hat egymásután következő számból kellett kivágni a beillesztett számot és a kiadhatóba beküldeni. A december 8-án megtartott nyereménysorsjátékban a 25.000 koronás női kosztümöt egy debreceni olvasó, Pilszi Józsefné (Lorántffy-u. 40. sz.) nyerte meg, míg egy 1000 koronás takarékkönyvet Asztalos Margit (Debrecen, Kossuth-u. 9.) nyerte.

Tolvajhajsza az utcán. Veger Antal napszámos, tegnap este fél 11 óratájban a gazdasági akadémia kocsijáról amely a Bika előtt állott, lelopott egy pokrócot s egy nagy harasztkendőt. A lopást észrevették, mire a tolvaj futásnak eredt. Izgalmas hajsza keletkezett, amelyben résztvett az egész utca népe. Azonban a tolvaj igen jól futott, úgy hogy csak a Varga-utcán tudta elfogni egy rendőr Vegerert, aki maskülönb a Vigkedvő Mihály-utca 13. szám alatt lakik. A rendőrség letartóztatta.

A Magyar Köztisztviselők Fogy. Szöv. közleményei: A december havi ellátási jegy 1., 2., 3. sz. szelvényeire 0.75 kg. tészta liszt, 1.50 kg. egységes fehér liszt, 3.75 kg. kenyér liszt, a 4. 5. 6. sz. szelvényekre 0.25 kg. tészta liszt, 0.50 kg. egységes fehér liszt, 1.25 kg. kenyér liszt, mint pótliszta osztandó ki, azok részére, akik lisztet el vannak látva, csak a 4. 5. 6. sz. szelvényekre jár 2 kg. pótliszta osztandó ki. A 7. sz. szelvényre 1 kg. só, a 8. sz. szelvényre 0.80 kg. cukor, a 9. sz. szelvényre 0.80 kg. zsir szolgáltatandó ki. A kedvezményes árak kiosztását só kivételével f. hó 15-én Csütörtökön megkezdjük, a só kiosztásának határidejét ugyancsak hírlapilag közölni fogjuk. A blokkolás, valamint a cukor kiadása a Várutcai kedvezményes elosztóhelyen és a Hunyady-utcai fiókarudánkban, de az utóbbi helyen csak egyesek részére, a zsir kiadása a Simonffy-utcai Bikfalvy-féle hentes üzletben, a liszt kiadása pedig a P. Ü. palota pincehelyiségében történik a következő sorrendben:

15-én L. M. N. O. kezdőbetűjű nyugdíjasok, városi alkalmazottak. 16-án P. R. S. Sz. kezdőbetűjű nyugd., postai alkalmazottak. 17-én T. U. V. Z. kezdőbetűjű nyugd., kisebb testületek. 19-én Á. B. C. kezdőbetűjű nyugdij, tanárok és tanítók testülete. 20-án D. F. G. E. kezdőbetűjű nyugd. p. ü. és dohánygy. alkalm., 21-én H. I. K. kezdőbetűjű nyugd. igazságügyi alkalmazottak testülete.

Haydu István gordonka művész ma esti hangversenye, mely a zenede dísztermében lesz megtartva, este pontosan fél 8 órakor kezdődik s kérjük a pontos megjelenést mivel a terem ajtaja minden egyes szám alatt zárva lesz. Erre az igazi felejtethetetlen művészi hangversenyre még jegyek a Csáthy könykereskedésben és este 6 órától a pénztárnál kaphatók.

GRECKÓ karácsonyi képvár Méliuszna.

Halálozások. Ignác Eszter ref. 5 hónapos, Pal Anna r. kath. 2 éves, Szamádi István baptista 78 éves, Bordás Gergely 103 éves, özv. Kapitány Istvánné, Nagy Julianna ref. 76 éves, Szasz József földmives ref. 69 éves, Klein Erzsébet izr. 5 éves, Mandel Mór izr. 57 éves Kis N. 2 napos, Sommer Gusztáv drogueriai gyakornok r. kath. 17 éves, Fejszés Ferenc magánhivatalnok ref. 58 éves, Tikos Imre ny. városi főmérnök ref. 71 éves.

Husfűstölés pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

Férfi és női, szőrmével, teveszőrrel, bőrrel bélelt keztyűk, gumminadrágtartók, fűzők, csipőszorítók, melltartók, antilop, szarvasbőr, trikó és kötött keztyűk érkeztek **Vitárius-hoz,** Piac-u. 16. Alföldi-palota.

Sándor Mátyás, a magyar szabadsághős. Verne regény az Apollóban.

A legcélsebb
karácsonyi ajándékokat
AZ
APOLLO
divatruházban
vehető meg
a Vármegyeházzal szemben,
Piac- és Miklós-utca sarkán.
Das választék férfi és női ruhaeszközökben, köztül kabát és garnitúrák, férfi és női fenerneműk a legszébb kivitelben, fűzők, vásznak és zefírek nagy vála-tekben olcsó szabott árak mellett kaphatók.

